N°. 116. 1843

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 27 September.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld, driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elke regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Successie-wet.

II.

Half boos, half ernstig verwijt gij mij, eenen handschoen opgeraapt te hebben, die voor het jonge geslacht, maar niet voor de ouden van dagen ligt heengeworpen. Gij laakt mij, uit de hoogte eener afgeleefde wijsheid tot de stemvoerenden in ons land gesproken te hebben, over zaken die zijlieden sedert lang hebben onderzocht en ingezien, enz., enz.

Tot mijn leedwezen heb ik geen verlof, om uwen brief te laten drukken, dit uitbundig opstel vol duchtige lessen voor pseudo-publicisten: maar aan de lezers van mijn vroeger betoog, (*Vlissingsche Courant* N°. 110 en 111) ben ik het verschuldigd, om uit mijn antwoord den inhoud van uwen brief te doen gissen.

Dus, 1°.: » Waar moeit die oude man zich toch » mede ?"

Antwoord: Hoe oud ook, zoo lang wij niet slapen noch suffen, moeten wij immers denken. De bedrijvigheid van jongeren leeftijd in zaken van eigenbelang en bijzonder levensdoel gaf zeldzaam ruimte, om zich het algemeen belang aan te trekken. Maar nu de doelwitten, waarnaar wij gestreefd hadden, een voor een omvergerukt zijn, nu het geslacht, waarmede men opwies en leefde, allengskens van de aarde verdwijnt, thans toch zijn het de lotgevallen van het opkomend geslacht, die wij met bezorgdheid en aandoening gadeslaan; en juist om het vreemde daarvan uit een meer algemeen en verheven standpunt beschouwen, als de lotgevallen onzer tijd- en levensgenooten. — De leus » *aidons nos successeurs!*" maakt zich meester van onzen geest. Wij wijden onze laatste krachten aan het opkomend geslacht, als vreesden wij, dat met het uitblazen van onzen laatsten adem, het inzigt verloren ga, hetgeen op den drempel onzer aardsche bestrevingen aan ons de voorwaarde heeft doen kennen van het welzijn der maatschappij.

Wie toch, die de geschiedenissen van vroegeren en lateren tijd heeft gelezen, die de goddelijke leiding van het menschdom van trap tot trap tot een meer waardig bestaan mogt gadeslaan, was niet soms aangegrepen door een gevoel van dankbaarheid tegen het voorgeslacht, tegen al die voorzaten, die medegewerkt hebben tot de weldaad der beschaving van onzen tijd? — Het is dit gevoel, hetgeen het instinct zoo te zeggen opwekt, om geen afscheid van het leven te nemen, dan na verkondigd te hebben, hetgeen ons gebleken is aan waarheid en vernuft onder de menschen bevorderlijk te zijn.

Maar 2°.: » Gij houdt uzelven dus voor den eenigen, » die het licht gezien heeft, die geroepen is, de waar» heid te verkondigen."

Antwoord: Velen, zeer velen zullen even als ik de niet te miskennen waarheid hebben ingezien; want eigenbelang noch kastengeest, noch staatkundige waanwijsheid kunnen zooverre verblinden, dat men het abc der rekenkunde vergeet; ook zijn anderen dan ik geroepen de waarheid te verkondigen: en hunne vergaderzalen zijn daarvoor oneindig beter geschikt, dan de eenzame plaats voor mijnen lessenaar.

Maar — is het niet, dat naar mate men zich in die zalen met *pourparlers* bezig houdt over de bitterernstige zaak der toekomst van den Staat, de beteekenis van dat Fransche woord, in tweeën gesplitst, ons treft, en dat men zich tot den toeroep: » afdoen, » afdoen, voor het te laat zij!" angstig gedrongen gevoelt; want het is immers aan den mensch eigen, dat het lang raadplegen over de middelen tegen eenig onheil, hem met het denkbeeld van hetzelve vertrouwd maakt en dat zoodoende de weldadige schrik, die krachtinspanning aan het handelen moest bijzetten, zijne werking mist.

Verder 3°. » Uitgalmen, dat het regt geschonden, » dat het volk in de ketenen van den woeker geklon» ken, dat de Staat verpligt zij groot onregt te her» stellen! — en bij de vraag *hoe?* eensklaps stilstaan » en met een onbeduidend laatwerkend palliatief tegen » het geweldige euvel, met de weinige percenten eener » successie-wet, voor den dag komen! — is dat » consequent?"

Antwoord: Wettig eigendomsregt blijft onaangeroerd en heilig, zoolang niet volksverhuizing, verovering, omwenteling de maatschappelijke orde uit hare voegen gereten hebben. — Veel goed is op onregtvaardige wijze verworven; doch, eenmaal gewettigd, is het volle eigendomsregt aan den bezitter verzekerd.

Was het een goed regt, toen de overwinnaars het grondeigendom der overwonnenen onderling verdeelden? — en toch hebben de volken het nieuw eigendomsregt geëerbiedigd. De latere verbrokkeling, en meer gelijkmatige verdeeling der groote grondeigendommen was het langzaam werk van den tijd langs vreedzame wettige wegen.

Eveneens is het veroveringsregt van den woeker, waaruit de vrijdom van belasting voor de bezitters van staatsrenten is geboren, nimmer een goed regt geweest — maar niet te min zal het eigendom, daarmede verworven, geëerbiedigd blijven zoo lang er de wet bestaat.

Om die rede geene belasting op de rente op grond van het veronderstelde: » dat door den lageren stand » der rente ook de waarde van dat eigendom dalen » zoude" — alhoewel andere deskundigen in eene belasting op de rente geenszins eene vermindering, maar integendeel eene verzekering van het kapitaal en zoo mede vermeerdering van het crediet ontwaren.

Maar — eveneens als het belang van allen eischt; dat bij sterfgeval de naastgeregtigden in het bezit der nalatenschap treden, dat er een patrimonium een erfvolgeregt besta — eveneens is het in het belang van allen; dat het moment van overgang van aanzienlijke vermogens aan andere bezitters door den Staat worde waargenomen, om, voor het zelfsbehoud van den Staat en dus ten nutte van allen, een wettig deel van het groote bezitdom aan zich te trekken, geevenredigd aan het jaren lang genot van, ten deele onregtvaardige, voorregten, die het bezitdom tot die hoogte hebben kunnen opvoeren, — en wel voornamentlijk met het doel, om de onafhankelijkheid van allen, tegenover al te groote en de hebzuchtigheid van de overigen overheerschende bezitdommen te waarborgen.

Op dien grond is voor iederen met schulden bezwaarden Staat een successie-regt als de meest voordeelige en volkomen regtvaardige belasting aan te prijzen. Was het voorgeslacht tot de onregtvaardigheid, om die eigene last op de schouders van het nageslacht te wentelen genooddrongen, — een belasting op de successie die niet de bezitters, maar alleen de door den vroegeren staatsnood aangegroeide patrimonien treft, zal dien last verligten, zonder het eigendom van eenig individueel schuldeischer te benaderen en het zal successievelijk de nakomelingschap van dien last wederom ontheffen; want, zoo eenmaal ten gevolge van herstelde orde in het finantiewezen deze belasting voor de loopende staatsuitgaven gemist zal kunnen worden, dan is er geene meer openkundige geene minder omslagtige amortisatie te bedenken, dan de wetsbepaling, dat de belasting op successien telkens in effecten van den Staat moet afgedragen en dat deze telkens onmiddelijk en publiek vernietigd moeten worden.

En zulk eene belasting zal men onregtvaardig mogen noemen in eenen Staat, die bezwijkt onder den schuldenlast, wiens bevolking ten gelieve van weinige door woeker opeen gehoopte collossale fortuinen de verarming en dienstbaarheid te gemoet snelt?

Vinnig laakte men in onze dagen de centraal regering van Noord-Amerika wegens haar stijfhoofdig verzet tegen de oprigting eener nationale bank, tegen de uitgifte van staatspapier, « die mannen" zegt men, » bezeffen niet, welk een elan het door staatspapier » bevorderd geldverkeer aan de werking der groote » kapitalen geeft enz. enz."

Meer dan overal elders moesten de regenten van Noord-Amerika hunne roeping begrijpen, om het agglommereren van rijkdom door woeker in de geboorte tegen te gaan en om de termen niet omverre te rukken, die de gewone loop der zaken daartegen vaststelt; — want eene glansrijke mededinging van den Noord-Amerikaanschen handel op de Europesche geldmarkt zoude spoedig eene ongelijkheid der vermogens ontwikkelen, die een vrij volk nimmer lang duldt, zonder eene legem agrariam te provoceeren.

Onze handeldrijvende Staat heeft reeds veel aan den woeker zijner crediteuren opgeofferd. Er is een term voor alles. Willen zijlieden van hunne zijde niet begrijpen, dat de Staat nog meer en nog heiliger pligten heeft dan de naauwgezette vervulling zijner beloften aan schuldeischers; dat zijn doel, zijn bestaan en zelfsbehoud onafscheidbaar is van de welvaart van allen; blijven zij de handbieding weigeren om beide de doeleinden te vereenigen, — dan, ja dan zullen zij zichzelven het meest benadeelen; want het staatsbankroet alleen zal het volk kunnen redden. Dit ook is eene lex agraria, die, helaas velen ongelukkig zal maken, maar toch van het nageslacht eenen last zal afgewenteld hebben, die ondragelijk moest geworden zijn.

De voorgestelde successie-wet, zal de verdienste hebben, om langzaamwerkend maar zeker de verwikkelingen van den gordiaanschen knoop van het staatsschuldenwezen op te lossen, zonder dat het noodig zij, tot roekeloos doorhakken van denzelven eenen veroveraar, eene omwenteling of eene lex agraria in te roepen; deze geweldige en verwoestende meteoren, die toch nimmer belet hebben, dat het priesterschap van den mammon eenen nieuwen, telkens nog meer verwikkelden knoop wist te spinnen.

Eilieve! zie dan niet meer verachtelijk op het onschijnbare van eene successie-wet, van dit vreedzame en bescheidene middel tot redding en uitkomst!

(Het vervolg hierna)

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18. September. Volgens officiële mededeelingen van het bestuur der gemeente en het rabbinaat te Jerusalem, van den 16. Julij, werd in Palestina op de verregaandste wijze misbruik gemaakt van de liefdadige giften, welke voor de Israëlitische noodlijdenden aldaar, door het in Amsterdam met dit doel bestaande committé onder de joden in Europa gezameld worden, waartoe nog voor weinige weken ook in Frankfort weder voor aanzienlijke bijdragen geteekend werd. Deze gelden worden niet tot ondersteuning der armen, maar tot hunne onderdrukking, en tot onderhoud van een, slechts in Turkije mogelijk spionnenstelsel, enz. gebezigd. Ja, de ambtenaar (bekil) door het Amsterdamsch committé tot verdeeling der gelden benoemd, verschafte zich, voor een gedeelte dezer gelden, van de Turksche overheid de zonderlinge magt van de weerspannigen in de gemeenten door middel der bastonnade tot rede te mogen brengen. Opmerkelijk en karakteristiek is het hierbij tevens, dat in eene afkondiging van het rabbinaat te Jerusalem het Amsterdamsche committé en deszelfs agenten met den ban bedreigd worden, indien zij hunne geldverzamelingen voor de armen van Palestina voortzetten.

BERLIJN, den 12. September. Met welken ijver en regelmatigheid de krijgsmanoeuvres worden uitgevoerd bewees gisteren een voorbeeld. De Prins van Pruissen manoeuvreerde tegen den generaal *V. Weyrach* met zoo veel bekwaamheid, dat, door het omtrekken van een bosch, op deszelfs regter vleugel, drie bataljons van de divisie *V. Quadt* werden afgesneden en door de arbiters gevangen verklaard. Later werden nog vier bataljons van het korps *V. Weyrach* gevangen genomen en moesten op hoog bevel het geweer afgeven, hetgeen, naardien zulks in tegenwoordigheid van al de gasten plaats greep, eenen onaangenamen indruk op de troepen te weeg bragt. De Heer *V. Weyrach* was in het jaar 1815 adjudant van Prins *Blucher* thans kommanderende generaal van het 3. legerkorps te Frankfort aan den Oder; hij wordt voor een der bekwaamste militaire bevelhebbers gehouden en als bijzonder kundig in het manoeuvreren; doch hij had thans dengeen tegen-over zich, die voor de toekomst voor onzen bekwaamsten veldheer wordt gehouden, namelijk de Prins van Pruissen.

— Men spreekt van strafbare *ontevredenheid*, welke zich herhaaldelijk onder den landweer van Berlijn bij de tegenwoordige herfstoefeningen geopenbaard heeft. (*Ontevredenheid* zou dus in Pruissen strafbaar zijn? Wordt men door de wet gedwongen tevreden te zijn, gelukkig Pruissen dan!)

— De Amerikaansche reiziger Dr. *Olin* berigt in zijne reize door Egypte en Palestina, dat zich twee originele personen in Jerusalem bevinden. De eene is een Engelschman, van tamelijk vermogen, die als eremiet leeft, zich kleedt als *Abraham*, dien hij zich als voorbeeld gesteld heeft. De tweede is eene Amerikaansche dame, miss. *Lievermore*, van Neuhampshire, die naar Jerusalem is gegaan, om deel te nemen aan de godsdienstige gebeurtenissen, welke aldaar, volgens hare gedachte, zullen plaats grijpen. Zij houdt zich voor eene getuige, waarvan in kapittel II van de Openbaring gesproken wordt: zij moet voor Christus getuigen, daarna den marteldood sterven, weder worden opgewekt en ten Hemel varen.

— De stad Gorachen, in Posen, is dezer dagen door eenen brand bijna in de asch gelegd: 109 huizen, 104 nevenstaande gebouwen, 41 rijk beladen schuren, het hospitaal en eene kerk zijn een roof der vlammen geworden; 270 Familiën hebben alles verloren.

— Bij den aanleg van den op kosten van den staat ondernomen spoorweg in Bohemen heeft het instorten van een deel des tunnels, dien men bezig was door het gebergte te graven, aan verscheiden menschen het leven gekost en andere gekwetst. Men had den zwaren arbeid van het doorgraven der harde steenlagen in de beneden-deelen der

bergen willen vermijden, en daarom met niet genoegzame voorzorg den gang door de hooger liggende lossere aardlagen gevoerd.

BELGIE.

— De Heer burgemeester van Antwerpen was Koningin *Louise* (Koningin der Belgen) mede gevolgd tot aan het jagt, den shawl van H. M. op zijnen arm dragende. Terugkeerend had de Heer burgemeester niet aan den shawl gedacht en denzelven voorts in zijn rijtuig nedergelegd. De Koningin naar harer shawl gevraagd hebbende, heeft men den Heer burgemeester doen naloopen; deze heeft er een verkeerde medegebragt, heeft hierop moeten terugkeeren en is wedergekomen, toen de steiger alreeds weggenomen was. Men heeft den shawl alzoo op het jagt moeten werpen, waar dezelve gelukkig aan deszelfs adres te regt gekomen is.

NEDERLANDEN.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. de Koning den Minister van Financien, Jhr. *van der Heim van Duivendyke*, op deszelfs verzoek, eervol als zoodanig ontslagen, en het bestuur der geldmiddelen, ad interim, aan Z. Exc. den Minister van Justitie, den Heer *van Hall*, opgedragen.

— Wij hebben dagbladen van de Kaap de Goede Hoop tot 16. Junij ontvangen. De aankomst van het Hollandsche vaartuig de Brazilia, kapt. *Reus*, van Rotterdam, had te Port-Natal veel opziens verwekt. Onder de boeren liep het gerucht, dat de prins *van Oranje* met dat vaartuig was aangekomen. Als passagiers waren met dien bodem medegekomen een Hollandsche predikant en 15 andere personen, waarbij de supercarga *Smellekamp*, die voornemens waren zich aldaar te vestigen, en een *Prins van Oranje hotel* op te rigten. Majoor *Smith*, die het bevel te Natal voert, heeft dat vaartuig bezocht, den kapitein en den heer *Smellekamp* in hechtenis doen nemen, allen omgang met de boeren verboden en daarna bevolen, dat de Brazilia zich moest verwijderen. Na het vertrek, zijn vele boeren de Umslanga rivier afgezakt, om het vaartuig aldaar te ontmoeten.

GEMENGDE BERIGTEN.

Generaal Juan van Halen is met verlof te Brussel. — Narvaez, die zijn gezag moeijelijk kan handhaven, wil naar Parijs om Frankrijk tot interventie over te halen. — De Hertogin van Orleans verkeert in eenen zeer lijdenden toestand. — Espartero heeft te Londen de gebouwen der bank en koninklijke munt bezigtigd. De gewezen Regent van het verarmde Spanje was verbaasd over den ontzettenden voorraad van kostbare metalen die in de vertrekken der munt zamengetast zijn. — De leden van de Eerste Kamer zijn tegen den 27. bijeengeroepen. — Soult denkt dat hij het einde van 't jaar niet beleven zal. — Daniel O'Connell heeft elf ooms en tantes van 99 jaren gehad. (HB. 3698.) en nog 10 dito jongere. — Oldenburg en Hanover twisten om een onbewoond eiland. — Te Nijmegen is eene bevallige kermisreuzin te zien, benevens haar echtgenoot die 2 el 38 duim lang is. — D°. Feisser roept alle begerigen toe: Waakt op! gij die slaapt, staat op uit den dooden! enz. à 30 Cent. — Eene hortensia te Dockum bloeit met ruim 800 bloemen. — Men leest van eene geestelijke openbaring om 't horenvee van de longziekte te genezen. (Overijss. Ct. 22. Sept.) — De keizer van Braziliën heeft afstand gedaan van zijn tractement; zoo ook de staatsraden en de meeste leden der eerste en tweede kamer. — De gezondheidsberigten uit den Haag luiden heel gunstig. — De koningin van Griekenland is voor 't eerst van haar leven in gezegende omstandigheden. — De financ. veldontdekkers hebben een nieuw deficit in 't gezigt.

MENGELINGEN.

HET PESTSCHIP.

Eene episode uit het leven van den Engelschen luitenant Wellsted.

(Vervolg en slot.)

Van hen vernam ik, dat de nog gezonden onzer reismakkers, zoodra zij digt genoeg bij het land waanden te zijn, eene boot uitgezet en zich, na het uitwerpen van het anker, verwijderd hadden. Met duivelsche boosheid hadden de ellendelingen, uit vrees, dat de lieden aan land, wanneer zij van de aan boord van ons schip heerschende landplaag iets naders vernamen, hen weder terugdrijven zouden, het anker laten vallen en ons hulpelooze kranken aan ons lot overgelaten. Naardien de ankergrond hier nogtans uiterst ongunstig was, dreef onze brik, door wind en stroom bewogen, langzaam op de kust toe. In zwaar ligchamelijk lijden ontwikkelt zich eene groote mate van egoïsmus in den mensch. Mijn eerste werk was, mij naar het achterdek te slepen en mij bij de waterton neer te leggen, waar ik mijn brandenden dorst begon te lesschen. De kok en de drie anderen die de krankte nog niet zoo sterk had aangetast, legerden zich om mij heen; maar in de sloep bevonden zich vier anderen, twee lijken en twee met den dood worstelenden, van welke de een, een oud Italiaansch edelman, reeds sedert drie dagen naar die akelige plaats gebannen was. Onophoudelijk riep hij om zijne kinderen, stiet hartverscheurende klaagtoonen uit en poogde met krachtelooze hand zich van zijnen dooden buurman te bevrijden, die bij elke slingering van het schip op hem nederrolde. Op een afstand van ongeveer 150 vademen van den oever vatte het anker eindelijk grond en konden wij zonder moeite het land opnemen, welks barre rotsachtige kust, met blaauwe bergen in het verschiet, zich voor ons uitbreidde. Aan den over zagen we duidelijk de matrozen en passagiers, die ons zoo laaghartig verlaten hadden, en de bewustheid, dat zij behouden waren, vermeerderde onze verslagenheid nog, want zij hadden het eenige vaartuig medegenomen, in hetwelk wij ons, en dan ook nog slechts met vereende krachten, hadden kunnen redden. Op onze smeekende gebaren antwoordden zij door teekenen van onverschilligheid en uitjouwing, zoodat wij spoedig begrepen, dat van hen geen hulp te wachten was. Door deze koele boosaardigheid nog meer verbitterd, besloten mijne rampgenoten eindelijk het kabeltouw te kappen, wat hun eindelijk na veel moeite gelukte, en het ontboeide schip dreef met versterkte kracht op het land aan, maar ongeveer twintig vademen van de kust raakte het op de klippen vast. Onze eerste stuurman, die geen eigenlijken aanval van pest, maar slechts eene hevige koorts gehad had, bond zich een touw om het lijf en zwom naar het land, waar hij hetzelve aan een rotsblok bond, terwijl wij aan boord het ander einde aan de verschansing vastmaakten, een hangkorf met twee touwen uit eene stukpoort aan het groote touw hechtten en vervolgens de een na den ander in den korf naar het land overgleden. Aan de naar het schip gekeerde zijde van dien korf was een strik bevestigd, door middel waarvan de ledige mand gemakkelijk weer naar boord kon worden teruggetrokken. Daar mij aan de redding mijner papieren en depêches veel gelegen was, ging ik eerst naar mijne hut en pakte geld en papieren in een klein valies, dat ik over den rug wierp. De wakkere kok bleef het laatst aan boord en hielp mij met onuitsprekelijk veel moeite in den korf; toen ik ten geschutpoort uitklom, viel mijn oog op den ouden Italiaan in de sloep, die met schreijende oogen en gevouwen handen ons doen gade sloeg; ik moest de oogen sluiten, om niet mijne bezinning te verliezen. Op korten afstand van het land overviel mij zulk eene zwakheid, dat ik mij niet meer in evenwigt houden kon en hals over kop in zee stortte; een matroos stak mij een roeiriem toe, die ik zoo vast aanpakte, dat ik, na aan land getrokken te zijn, stukken mijner nagels daarin vast liet zitten en als levenloos neerzonk.

« Weder tot bewustheid gekomen, zag ik mijn reismakker, den officier, aan mijne zijde zitten. « Voordat wij de brik verlieten, verhaalde hij mij, « ging ik in uwe hut, om u zoo mogelijk op te nemen en met ons aan land te brengen, onderweg ontmoette ik den kapitein, die mij verzekerde, dat hij juist naar u omgezien en u dood gevonden had. Dit geloofde ik te gereeder, daar ik zelf door mijn roepen en schudden niet de minste beweging bij u opwekken kon. Ik hield mij nog een paar minuten bij u op, om altans uwe belangrijkste papieren te redden, doch de kapitein dreigde, mij in den steek te laten, als ik langer vertoefde, en zoo moest ik onverrigter zake naar land gaan, zonder nogtans de hoop op te geven, van voor 't minst nog uwe depêches te zullen kunnen afhalen. Deze hoop verdween echter, want toen wij het strand naderden, stiet onze boot op eene klip en zonk, waarbij nog een onzer passagiers omkwam. — Ei, zie," viel hij zich zelven plotselijk in het woord, « gij zijt nog even tijdig aan land gekomen — de arme SPIRITO SANTO!" Het verlaten vaartuig was tusschen klippen geraakt en daar door de kracht der golven een tijd lang heen en weder geworpen. Eensklaps rigtte het zich op, waarschijnlijk door eene sterkere deining gedragen, en stortte met vreeselijk geweld op zijne bakboordzijde. De masten braken met donderend gekraak en sloegen over boord met al hun touwwerk; drie of vier zware golven kwamen aanrollen en veegden het verdek geheel schoon, terwijl zij in haren maalstroom de sloep met al, wat daarin was, naar den grond trokken, en dat in minder tijd dan ik noodig heb, om u dit te verhalen.

« Allereerst moesten wij nu de rigting bepalen, die wij inslaan wilden. Van twee Turken, die ons tot op geweerschots afstand naderden, vernamen wij, dat wij niet op het eiland Rhodus, maar aan de kust van Caramanië, niet vér van Casteli Rossa schipbreuk geleden hadden. Zij zeiden ons tevens, dat wij eerst twee mijlen verder het laatste dorp zouden vinden, waarnaar wij ons dan ook dadelijk op weg begaven. Ik was geweldig zwak, mijne gansche kleeding doornat, mijn ligchaam vol wonden en kneuzingen en mijne pijn heviger dan ooit. Toen mijne makkers opbraken, dacht ik geen dertig passen te kunnen doen, en toch vermande ik mij, zoodat ik in het midden der vier overige kranken de gezonden volgen konde. Met zonsondergang bereikten wij een klein vlek, waar wij een tot het Russisch consulaat behoorend ambtenaar aantroffen. Onze kapitein stelde zich aan dezen als schipbreukeling voor en verzocht hem om huisvesting en bescherming, tot dat wij den Engelschen consul op Malta berigt van onzen ongelukkigen toestand hadden toegezonden; van de pest zeide hij geen enkel woord. Evenwel wilden de Turksche inwoners in spijt van hun fatalismus zich niet roekeloozerwijze aan eene aanraking met ons blootstellen, en wezen ons, zoodra zij vernomen hadden, dat wij van Alexandrië kwamen, eene woning buiten hun dorp aan. In weerwil van het bevel van den kapitein, liet ik mij toch niet bij de overige pestkranken in de afgezonderde afdeeling opsluiten, die men voor hen had ingeruimd, maar kwam, vol hoop op mijne redding, met een Turk overeen, die mij voor een Spaanschen piaster een oud paardedek afstond en mij in zijn stal midden onder de paarden liet slapen, zonder ander leger dan dat gehavende kleed en een steen tot hoofdkussen. — Ik had mij pas nedergelegd, of mijne koorts verergerde, en tegen twee uren in den morgen verviel ik in koortsvlagen, die geloof ik, de vreesselijkste crisis mijner krankheid waren. Allerlei vreeselijke en huiveringwekkende gezigten beangstigden mij: nu een voelde ik mij door den woedenden pestkranke, die nog levend in zee was geworpen, bij de beenen vastgegrepen en kromp onder de beten, waarmede hij mij het vleesch van de enkels scheurde; dan weder sloot de Italiaan in de sloep mij in zijne ijskoude armen en dreigde mij te verworgen onder duivelsch gelach. Eene enkele herinnering is mij nog bijgebleven, dat ik, toen ik eenige weinige minuten bij mijne bewustheid was, een luid geschreeuw vernam en vreeselijke personen in het schijnsel van toortsen rondom mijn leger zag staan. Eerst den volgenden dag, toen ik bij mijn ontwaken mijne bezinning herkregen had, vernam ik de oorzaak van dit rumoer; de kok, die gedurende de nacht insgelijks aan het ijlen geraakt was, had zich tot aan het vuur, dat de overigen op den binnenhof van het huis ontstoken hadden; voortgesleept, maar was daarin gevallen en had zich, daar niemand hem aanraken wilde, jammerlijk verbrand, voordat men hem te hulp kon komen. De lieden, die bij mij in den stal gekomen waren, hadden daar naar touwen en riemen gezocht, om den ongelukkige met behulp daarvan uit de vlam te redden. Een uur later bezweek hij en werd door de Turken begraven; doch overal vatte men nu argwaan omtrent onze krankheid op en de inwoners dreigden ons zieken van kant te maken. Vooral mijn toestand scheen hun bedenkelijk toe, en toen 's morgens eenigen naar mij kwamen omzien, verkeerde dat vermoeden in zekerheid. Verheugd, eene aanleiding tot het vergieten van Christenbloed gevonden te hebben, hadden enkelen reeds hunne geweren op mij aangelegd, toen een oude mollah toekwam en hen tegenhield. « Laat hem in vrede!" riep hij, « ik lees op zijn voorhoofd, dat zijn uur nog niet gekomen is." De mannen verwijderden zich morrend en onder verwenschingen, dat hunne zekere prooi hun ontrukt was, terwijl de mollah op mij toetrad en mij deelnemend vroeg, waarmede hij mij dienen konde. Daar de koortsachtige dorst mij nog altijd kwelde, smeekte ik hem om eenig water, om te drinken, en een bos stroo tot leger. Hij plaatste een kruik vol water nevens mij en verwijderde zich onder hartelijke zegenwenschen; tegen den avond bragt zijne vrouw mij eene armvol stroo, dat voor mijne uitgeputte, gekneusde leden eene ware weldaad was. — Na lang smeeken hadden de kapitein en zijne makkers verkregen, dat men hen tot de terugkomst van den met een brief naar Castell Rosa afgezonden bode in rust liet. Van dezen brief hing alles af, want een wenk van den gouverneur ware toereikend geweest, om de gansche bevolking tegen ons op te hitsen. In dezen staat van onzekerheid bragt ik nog een nacht op mijn thans dragelijk leger door; den volgenden morgen vernamen wij, dat een agent van het Russisch consulaat van Castell Rosa was aangekomen; doch daar deze zijn vaartuig niet verlaten wilde, waren wij allen genoodzaakt, naar de plaats terug te keeren, waar onze brik was gestrand. Mijne scheepsgenooten, die mij nog slechts in hun gezelschap duldden, opdat ik voor hen betalen zou, waren mij zoo gehaat, dat ik den agent eene aanzienlijke som beloofde, indien hij mij alleen eene boot naar Rhodus verschaffen wilde; doch ik verkreeg niets van hem, dan de belofte, dat hij voor ons allen gezamenlijk eene boot zenden zou, waarop hij ons verliet, om naar Castell Rosa terug te keeren. Ons lijden was echter nog niet ten einde, toen wij naar het dorp wilden terugkeeren, werden wij hierin door de Turken, die ons gevolgd waren, belet; zij bleven doof voor al onze beden en voorstellingen en wezen ons een van kreupelbosch omgeven stuk land tot legerplaats aan. Ziende, dat geen tegenstand baatte, onderwierpen wij ons aan de harde noodzakelijkheid. Men omsingelde ons met eene keten schildwachten, die ieder, die zich zou trachten te verwijderen, dreigden neer te schieten, en zond ons een schaap en brandhout uit het dorp. Ons kranken wees men eene verwijderde plek aan, waar de vochtige grond ons bed, de hemel en het spaarzame loof van een kwijnenden eik ons dak waren. Toen het schaap gebraden was, wierpen mijne makkers mij ook een stuk vleesch toe, doch ik versmaadde dat, wijl reeds het bloote gezigt van spijs mij walging veroorzaakte. Toen ik eindelijk op het punt was van in te slapen, begon het te regenen, en die regen hield aan, tot wij die ellendige plaats verlieten. Ik kan u de ellende niet beschrijven, die wij gedurende de twee dagen, dat wij daar in het veld lagen, hadden door te staan; ik had, na het verlaten van het schip, nog geen minuut kunnen slapen en, eerst in den tweeden nacht op het veld gelukte het mij, mij tot een vuur voort te slepen, dat een oude Franschman in spijt van den regen had weten aan te houden en waarbij hij mij edelmoedig een plaatsje vergunde. Hier viel ik, ofschoon de koorts mij nog niet had verlaten, in een diepen slaap, waaruit mij eene stekende pijn aan de handen wekte. Ik had mij in den slaap omgewenteld en eene mijner handen te digt bij den gloed gebragt. Ik nam eenige brandende houten naar onze legerplaats mede, groef een gat in den grond en maakte met moeite een klein vuur aan, waarbij ik mij redelijk verwarmde. Toen ik nu in een keteltje, dat den ongelukkigen kok had toebehoord, nog een weinig koffij vond en hiermede mijne gloeijende keel verfrischte, was ik zoo dankbaar jegens God, zoo tevreden en gelukkig, dat ik voor het oogenblik bijna aan geen lijden meer dacht.

« Den volgenden morgen verscheen de goelet, die ons naar Rhodus zoude overbrengen — eene ellendige, uit wormstekige planken zaamgevoegde notendop, die ons echter in zulk een toestand hoogst welkom was. Ik was thans weder zoo wel, dat mijne reismakkers hunne vrees van door mij te worden aangestoken opgaven en mij in hun vaartuig opnamen, terwijl de beide nog overig pestlijders — want een was in den laatstvoorgaanden nacht gestorven — in eene kleine boot gebragt en door de goelet op het sleeptouw genomen werden. Na eene stormachtige vaart van drie dagen bereikten wij Rhodus, van honger bijna uitgeput, daar wij van proviand voor een dag voorzien waren geweest, en werden bij onze aankomst dadelijk in de quarantaine geplaatst. Mij scheen dat lazaret, anders het *non plus ultra* van menschelijke ellende voor de reizigers, een waar paradijs toe, want hier vond ik altans een bed, vuur, voeding en dragelijk leger, wat voor mij van de grootste waarde was; want sinds onze schipbreuk, d. i. in zeven pijnlijk lange dagen, had ik bijna geen voedsel en geen slaap genoten, niet eens van kleêren verwisseld, en was de eenige, die de pest overleefde; want de twee arme menschen, die wij op sleeptouw genomen hadden, als ook de Maltezer matroos, die aan den waanzinnigen pestkranke beulsdiensten verrigt had, stierven gedurende de twee eerste dagen van onzen zuiveringstijd. Hoe vreemd en ongewoon mijne genezing ook geweest was, schijnt het mij toch nog heden een wonder toe, dat al wat ik zoowel door mijne krankheid, als ten gevolge onzer schipbreuk had door te staan, op mijn gestel hoegenaamd geen nadeeligen invloed heeft uitgeoefend, zoodat ik bijna aan ABERONS schertsend gezegde geloof zou slaan, dat ik hem gevoegelijk nog overleven kan."

Heeft de lezer ook iets van den indruk gevoeld, dien dit verhaal op de toehoorders van den luit. WELLSTED maakte?

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 25 September. Sedert den 23 dezer zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

The Hope, J. Isbell, Tawey, porcelijnaarde; Beelfriast, G. Lewis, Messina, zwavel; Hebe, B. Ladot, Aux Cayes, stukgoed; Mary Tureau, R. Drysdale, St. Domingo, koffij en katoen; London Packet, H. Henke, Tréfort, stukgoed.

Voor Vlissingen bestemd:

Richard, W. Cook, Sunderland, steenkolen.

Voor Brussel bestemd:

De Commercie, H. J. Nuckelsen, Londen, stukgoed.

Voor Batavia bestemd:

Sara Johanna, J. van der Hutch, Texel, ...

Voor Dendermonde bestemd:

Anna Juliana, J. Heikstra, Bergen, stokvisch.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Bernardus, H. Huberts; Julie en Marie, H. Bartels; Frederika, H. Nieman, alle ballast, Oostzee.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.